

Regelbunden tillsyn i Tunaskolan

Förskoleklass

Grundskola

Inledning.

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Botkyrka kommun och besökt Tunaskolan den 7 november 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 10 maj 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Tunaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Tunaskolan intervjuades rektorn, biträdande rektorer, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Tunaskolan

Tunaskolan	Antal elever
Förskoleklass	50
Grundskola	549

Källa: Uppgifter från Tunaskolan i samband med regelbunden tillsyn år 2008

Tunaskolan, som byggdes år 2002, ligger i den centrala delen av Tumba. I verksamheten finns förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola årskurs 1-9. Denna rapport

omfattar förskoleklass och grundskola medan kommunens ansvarstagande för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg behandlas i separata verksamhetsrapporter.

Tunaskolan leds av en rektor som vid tidpunkten för den regelbundna tillsynen var nyttillträdd på tjänsten. Rektorn har det övergripande ansvaret för verksamheten medan tre biträdande rektorer ansvarar för personalfrågor, elevvårdsteam, administration m.m. En av de biträdande rektorerna har, under rektors ledning, ansvar för förskoleverksamheten, en för förskoleklass och grundskolans årskurs 1-5 och en för årskurs 6-9.

Skolans pedagogiska personal är indelad i arbetslag. Samverkan mellan dessa lag, liksom mellan enskilda lärare, sker bl.a. vid arbetslagsmöten, ämnesgruppsmöten, pedagogiska fora och så kallade stadiemöten.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9

	Tunaskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Genomsnittligt meritvärde	199,9	212,8	202,7	188,8	208,8	203,6	212,9	207,5
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	19	26	35	24	33	22	24
Andel (%) behöriga till nationellt program	100	94	89	87	89	85	92	89

Källa: Skolverkets uppföljningsstatistik

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:	Tunaskolan					Samtliga skolor i kommunen ⁴	Kommun-grupp ⁵	Riket ⁶
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Engelska	.	.	80	89	83	92	97	95
Matematik	.	86	88	68	71	77	87	84
Svenska	.	.	86	83	86	96	97	96
Svenska som andraspråk	.	.	..	..	..	87	82	81

Källa: Skolverkets uppföljningsstatistik

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

Skolövergripande redovisningar av kunskapsresultaten för elever i grundskolans årskurs 5 görs årligen på central nivå i Botkyrka kommun. Uppgifterna grundas på respektive skolas uppgifter om andel elever som, enligt lärarna, bedöms nå de nationella målen i kursplanernas olika ämnen. Av uppgifter för år 2007 framgår att det i Tunaskolan fanns betydande variationer i resultaten. I vissa ämnen bedömdes alla, eller merparten av eleverna, nå nationella mål. Som exempel kan nämnas bild där alla nådde målen, hem- och konsumentkunskap (98 procent nådde målen) samt slöjd (94 procent). I matematik och svenska nådde däremot endast 71 procent av eleverna de nationella målen.

Av tabell 3 framgår att i de nationella ämnesproven i årskurs 9, där så gott som samtliga elever har deltagit, har resultaten i svenska och engelska legat på ungefär samma nivå under åren 2003-2007. I matematik har resultaten däremot sjunkit. Som helhet ligger resultaten i de tre ämnena under såväl kommun- som riksgenomsnitt år 2007.

Betygsresultat för årskurs 9 år 2003-2007 redovisas i tabell 2. Efter tillsynsbesöket har resultat för år 2008 publicerats. Av dessa uppgifter framgår att meritvärdet för Tunaskolan år 2008 sjönk till 183, vilket kan jämföras med år 2007 då det var 208,8. Andelen elever som hade minst betyget Godkänt i alla ämnen hade sjunkit från 76 procent år 2007 till 61 procent år 2008. Beträffande andel behöriga till nationellt program var det år 2007 89 procent men andelen sjönk år 2008 till 79 procent. Detta kan jämföras med genomsnittet för samtliga skolor i kommunen som var 84 procent och riksgenomsnittet som var 89 procent. Flickornas meritvärde år 2008 var lägre än pojkarnas (flickorna 182, pojkarna 185) vilket är en bild som avviker från förhållandena i såväl Botkyrka kommun som riksgenomsnitt.

Skolinspektionen bedömer att Tunaskolans kunskapsresultat är svaga och har haft en negativ utveckling under senare år. Det är angeläget att skolan vidtar åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat och öka måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter****1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I grundskoleförordningen anges att en individuell utvecklingsplan (IUP) ska upprättas för varje elev vid utvecklingssamtalet. Skolinspektionen har vid sitt besök i Tunaskolan tagit del av individuella utvecklingsplaner som upprättats vårterminen 2008. Skolinspektionen bedömer att dessa planer inte motsvarade då gällande krav i författningarna eftersom de inte alltid var framåtsyftande, innefattade långsiktiga mål och på ett tydligt sätt angav skolans insatser utifrån de nationella målen. Den 15 juli 2008 trädde nya bestämmelser om individuella utvecklingsplaner i kraft. Bestämmelserna innebär att de individuella utvecklingsplanerna inte längre enbart ska vara framåtsyftande utan även innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskaper i varje ämne och varje årskurs. Det är rektorn som beslutar om utformningen av den skriftliga informationen som ska ges i utvecklingsplanen. Det finns inte längre något förbud mot att den skriftliga informationen är betygsliknande. Skolinspektionens samlade bedömning är att åtgärder behöver vidtas så att de individuella utvecklingsplanerna uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen förutsätter att de nya bestämmelserna om individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen ska ligga till grund för skolans arbete med detta.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (16)

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering
I grundskoleförordningen anges att en elevs betyg ska antecknas i en betygskatalog. Av Skolverkets allmänna råd, Likvärdig bedömning och betygsättning, framgår att slutbetyg utgör en form av beslut som innebär myndighetsutövning. Det innebär att betygskatalogen måste föras på ett rättssäkert sätt. Skolinspektionen har granskat skolans betygskatalog år 2008 och konstaterar att betygen inte har signerats av ansvariga lärare. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att säkerställa att betygskatalogen föras på ett rättssäkert sätt.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I läroplanen anges att eleverna ska ha reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Detta inflytande ska öka med elevernas stigande ålder och mognad. I Tunaskolan framkommer det vid intervjuer med elever och lärare att det är lärarens planering som vanligtvis styr undervisningens innehåll och utformning. Flera goda exempel framkommer dock där vissa lärare utformar undervisningen på ett sätt som gör att eleverna kan diskutera och välja arbetssätt, redovisningsformer m.m. Dessa exempel tycks främst vara lärarberoende och inte ett förhållningssätt som genomsyrar hela skolans verksamhet. Enligt de uppgifter som framkommer i tillsynen finns det inte en gemensam syn, förhållningssätt och rutiner som gör att utbildningen som helhet utformas så att eleverna, med en progression utifrån ålder och mognad, ges möjlighet till inflytande och ansvars-

tagande över det egna lärandet. Bilden bekräftas i elevenkäter i årskurs 5 och 8 som genomfördes från central nivå i kommunen år 2007. Enligt enkätresultaten var det 30 procent av eleverna i Tunaskolan som ansåg att de aldrig, alternativt "nägon gång", var med och planerade sitt arbete i skolan.

Skolinspektionens samlade bedömning är att åtgärder behöver vidtas så att elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet förbättras i Tunaskolan.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen ska lärare samverka för att nå nationella mål och samarbetsformer ska utvecklas mellan förskoleklass och skola för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

I Tunaskolan anger lärare i intervjuer att det inte finns en samsyn och tydlig så kallad pedagogisk röd tråd som genomsyrar hela verksamheten. Samverkan mellan förskoleklass och årskurs 1 beskrivs vara begränsad och ett område som skulle behöva utvecklas. I grundskolan finns det en nära samverkan och samsyn mellan lärare inom respektive arbetslag men mellan arbetslagen är samverkan mer begränsad. De uppgifter som redovisas ger en bild av att Tunaskolan inte har en gemensam syn i hur verksamheten och utbildningen ska genomföras för att stödja elevernas utveckling och lärande på bästa sätt. Detta behandlas även i andra delar av denna rapport, exempelvis avsnitt 1.4.2 och 2.1.1.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att samverkan inom Tunaskolan förstärks och verksamheten genomsyras av en tydlig pedagogisk röd tråd som bidrar till att elevernas lärande och kunskapsresultat förbättras. Behovet av åtgärder är angeläget inte minst med hänsyn till de kunskapsresultat som har redovisats i avsnitt 1.1

8 (16)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen ska undervisning och elevvårdsverksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver för att nå de nationella målen för utbildningen. I grundskoleförordningen anges att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. För behandling av elevvårdsfrågor ska det finnas en elevvårdskonferens och vid dessa sammanträden ska det föras protokoll.

I den regelbundna tillsynen framkommer att olika former av särskilt stöd ges i Tunaskolan men enligt lärare får inte alla elever det särskilda stöd de skulle behöva. Särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet ges exempelvis inte trots att det finns elever som, enligt lärarna, har sådana behov. Orsaken uppges vara relaterad till oklarheter inom kommunen för hur ett sådant stöd kan ges, en bild som bekräftas vid intervjuer med skollädaingen. I den regelbundna tillsynen framkommer även att det finns exempel på att en elev kan ha långvarig frånvaro från skolan utan att särskilt stöd i form av exempelvis anpassad studiegång övervägs. Vid intervju med skollädaingen framkommer att möjligheterna till olika former av särskilt stöd, liksom rutiner för hur dessa delar ska hanteras, inte är tydliga i alla delar. Rektorn anger att elevvårdskonferenser genomförs men att protokoll inte förs vid dessa möten.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att se till att det finns väl fungerande system och rutiner för att säkerställa att elever får det särskilda stöd de behöver för att nå nationella mål. Beträffande särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet behandlas frågan i kommunrapporten. Åt-

gärder behöver även vidtas så att protokoll förs vid elevvårdskonferenser.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (se vidare 2.1.3) anges ett uttryckligt förbud mot kränkande behandling. I läroplanen anges att omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska präglade verksamheten och tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling ska aktivt motverkas. Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete och skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet, vilja och lust att lära. I Tunaskolan beskriver såväl yngre som äldre elever i intervjuer att det kan vara oroligt, pratigt och stökigt på lektionerna. Bilden bekräftas i lärarintervjuer men det betonas att det finns variationer inom skolan. I de av kommunen centralt genomförda elevenkäterna i årskurs 5 och 8 hösten 2007 framkommer att 30 procent av eleverna ansåg att påståendet "jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna" inte stämde alls alternativt stämde ganska dåligt. Denna andel låg ungefär i nivå med genomsnittet för kommunen (29 procent). Beträffande förekomst av kränkande behandling framkommer det i Skolinspektionens intervjuer med elever, lärare och skolläring att det förekommer hårt språkbruk, kränkande behandling och bråk. Skolinspektionen bedömer att ytterligare åtgärder behöver vidtas för att skolan ska utgöra den trygga miljö, inriktad på lärande, som avses i författningarna.

Rektorn bör se till att ytterligare, kraftfulla åtgärder vidtas så att kränkande behandling förebyggs och förhindras.

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Skolan har enligt författningarna en skyldighet att bedriva ett målinriktat arbete för att förhindra och förebygga trakasserier och annan kränkande behandling, samt vidta åtgärder om kränkande behandling förekommer. I Tunaskolan bedrivs kontinuerligt ett värdegrundsarbete. Det finns team som arbetar med frågor som rör kränkande behandling, kamratstödjare har utsetts o.s.v. Som framgår av bedömningen ovan förekommer det trots detta kränkande behandling m.m.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att värdegrundsarbetet ska förbättras och fullt ut motsvara författningarnas krav.

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Vid tidpunkten för den regelbundna tillsynen angavs i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever att det skulle finnas en likabehandlingsplan för varje verksamhet. Planen skulle vara konkret och utifrån en aktuell kartläggning av verksamhetens behov skulle det anges planerade åtgärder under det kommande året. Enligt en särskild förordning omfattade skyldigheten också att planen skulle arbetas fram, följas upp och ses över under medverkan av elever.

Tunaskolans likabehandlingsplan för år 2007/2008 beskriver skolans rutiner för förebyggande insatser och rutiner för akuta och uppföljande insatser. Den saknar dock en specifik redovisning av varje verksamhets behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka åtgärder som ska genomföras under det kommande året. Elevrådet har involverats i arbetet med utarbetandet av planen men vid intervjuer med elever framkommer att planen inte tycks vara särskilt känd utanför elevrådets krets. Likabehandlingsplanen har inte följts upp och utvärderats.

Från den 1 januari 2009 upphörde lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever att gälla. Därefter gäller istället 14

a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheten för samman de planer som ska upprättas till ett dokument.

Skolinspektionens samlade bedömning är att åtgärder behöver vidtas. Kraven på likabehandlingsplan, enligt kraven i de författningar som gällde vid tidpunkten för tillsynen, uppfylldes inte i Tunaskolan. Skolinspektionen förutsätter att de nya bestämmelser som gäller från den 1 januari 2009 ska ligga till grund för skolans arbete med att med att åtgärda detta.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I skollagen, bilaga 3, finns en timplan för grundskolan. Timplanen syftar till att bidra till en nationellt likvärdig utbildning genom att det där anges en minsta garanterad undervisningstid på totalt 6665 timmar. Det är en tid som inte får underskridas, den kan däremot överskridas. I timplanen finns det angivet en fördelning av antal timmar i respektive ämne och ämnesblock. En minskning kan göras med högst 20 procent av det angivna timantalet i ett ämne och/eller ämnesblock för att på så sätt skapa utrymme för det som benämns som skolans val. Skolans val är tänkt att vara en möjlighet för en skola att profilera sig eller satsa på extra undervisning i ett eller flera av de ämnen som ingår i de nationella kursplanerna.

Tunaskolans timplan är under omarbetning, enligt rektorn. Från höstterminen år 2009 ska det finnas en ny. Skolinspektionen har vid granskning av den gällande timplanen konstaterat att den omfattar det garanterade totala antalet timmar som elever i grundskolan har rätt till. Timmar till skolans val har tagits från elevens val och ämnesblock och från ämnesblocken har det då tagits mer än 20

procent av timmarna. Skolans val utgörs av något som benämns livskunskap, klassråd samt ansvarslärartid.

Skolinspektionen bedömer att Tunaskolan har en timplan som inte motsvarar författningarnas krav, detta behöver åtgärdas. Bedömningen grundas på att timantalet har minskats i ämnesblock med mer än 20 procent för att föras till det som benämns skolans val. Vad gäller inriktningen för skolans val konstateras att det är en verksamhet som, enligt författningarna, ska vara relaterad till ämnen som ingår i de nationella kursplanerna. Verksamhet i form av Livskunskap behandlas vidare i kommunrapporten.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen ska syfta till att bredda och fördjupa elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Elevens val i Tunaskolan benämns profilval och utgörs av "hälsa, lek och idrott".

Skolinspektionen bedömer att elevens val i Tunaskolan inte utgör det allsidiga urval av ämnen som avses i förordningen. Detta behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Svenska som andraspråk ska enligt grundskoleförordningen anordnas bland annat för de elever som har ett annat modersmål än svenska. Svenska som andraspråk är ett separat ämne med egen kursplan, mål att sträva mot och mål att uppnå i såväl årskurs 9 som lägre årskurs.

Enligt intervjuer med lärare i Tunaskolan ges inte undervisning i svenska som andraspråk till elever i årskurs 1-5, trots att det där finns elever som skulle behöva det. Skolan har valt att istället arbeta med språkutvecklande arbetssätt för dessa elever. För elever i de högre årskurserna ges undervisning i ämnet. Rektorn anger däremot att svenska som andraspråk anordnas även i de lägre årskurserna genom att eleverna undervisas gemensamt med elever som läser ämnet svenska. Rektorn framhåller att det finns behov av att tydliggöra att uppföljning av elevernas kunskapsresultat måste ske utifrån kursplaner för ämnet svenska

respektive ämnet svenska som andraspråk.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att säkerställa att svenska som andraspråk anordnas för de elever som behöver det och att undervisning och kunskapsbedömning tar sin utgångspunkt i kursplanen för ämnet svenska som andraspråk.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn hålla sig förtrogen med den dagliga verksamheten i skolan och verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplanen har rektor

som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Undervisningsmålen måste därför ständigt prövas, resultaten följas upp och utvärderas och nya metoder prövas och utvecklas.

Den pedagogiska personalen i Tunaskolan anger vid intervjuer att de saknar en tydlig pedagogisk ledning och att det till stor del har varit upp till varje lärare och arbetslag att försöka utveckla den pedagogiska verksamheten. Det framhålls som angeläget att skolan får en tydlig pedagogisk ledning så att verksamheten som helhet kan utvecklas. Rektorn anger att han har för avsikt att arbeta med bl.a. pedagogiska frågor men eftersom han vid tidpunkten för den regelbundna tillsynen endast hade haft tjänsten i tre veckor hade detta arbete ännu inte kommit igång.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att rektorn som pedagogisk ledare på ett tydligt sätt tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas mot de nationella målen. Detta är av stor vikt i Tunaskolan eftersom det i tillsynen har framkommit att det i skolan finns centrala områden som behöver åtgärdas. Dessa områden har behandlats i denna rapport, och gäller bl.a. att den pedagogiska personalens samverkan och samsyn som behöver förstärkas, att miljön behöver bli tryggare och tydligare inriktad på lärande, att trenden med svaga, sjunkande kunskapsresultat behöver vändas samt att alla elever måste få det särskilda stöd de behöver för att nå nationella mål.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska rektor fatta beslut om särskilt stöd, frånsett i de delar som anges i nämnda förordning.

I Tunaskolan framkommer det vid den regelbundna tillsynen att beslut om särskilt stöd hittills har fattats av biträdande rektor. Den nytillträdde rektorn anger att det fortsättningsvis alltid är rektorn som fattar de beslut som han, enligt skolförfattningar och delegationsordning i kommunen, har ansvar för.

Skolinspektionen bedömer att det har funnits rutiner som har inneburit att rektor inte fattat beslut i enlighet med skolförfattningarnas krav. Den nytillträdde rektorn redovisar att dessa rutiner har ändrats. Skolinspektionen förutsätter därför att författningarnas krav fortsättningsvis kommer att uppfyllas i Tunaskolan.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen utgör den dagliga pedagogiska ledningen av skolan, samt lärarnas professionella ansvar, förutsättningar för att skolan ska utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, att resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Vid intervju med skolledningen framkommer att det bedrivs ett kvalitetsarbete i skolan som bl.a. tar sin utgångspunkt i skolans så kallade ettårsplan. Enligt rektorn behöver dock kvalitetsarbetet bedrivas mer kontinuerligt under hela året och syftet med ett mål- och resultatstyrt system tydliggöras. Skolinspektionen noterar att exempelvis elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen i årskurs 5 inte analyseras på skolövergripande nivå och leder till konkreta förändringar i verksamheten i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Inte heller har skillnader i kunskapsresultat mellan flickor och pojkar i årskurs 9 uppmärksamrats, analyserats och lett till åtgärder från skolans sida.

Skolinspektionens samlade bedömning är att åtgärder behöver vidtas så att Tunaskolans systematiska kvalitetsarbete förbättras i syfte att nå en ökad måluppfyllelse.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I förordningen om kvalitetsredovisning anges att varje skola, förskola och fritidshem årligen ska upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den

kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen. Kvalitetsredovisningen syftar till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. En kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. En uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan ska redovisas i kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionen har tagit del av Tunaskolans kvalitetsredovisning för år 2007. I redovisningen anges endast begränsade uppgifter om vilka resultat som har nåtts i förhållande till nationella mål. Analyser av uppnådda resultat redovisas i mycket begränsad omfattning liksom kopplingen mellan uppnådda resultat och skolans fortsatta åtgärder för att nå en ökad måluppfyllelse. Skolans likabehandlingsplan har inte följts upp och utvärderats i skolans kvalitetsredovisning.

Skolinspektionen bedömer att Tunaskolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav i fråga om innehåll. Detta behöver åtgärdas.

2009-02-10 Stockholm

Anna Löfström

Lotta Hedén